

XIV Konferencja Stron Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu — COP 14 Poznań, 1–12.12.2008

XIV Konferencja Stron Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu, która odbyła się w dniach 1–12.12.2008 r. w Poznaniu, zwróciła uwagę całego świata. To największy szczyt polityczny, jaki do tej pory miał miejsce w Polsce. Organizatorem konferencji był Sekretariat Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu (UNFCCC), a gospodarzem — Rząd RP, z ramienia którego przygotowania koordynowało Ministerstwo Środowiska. W wydarzeniu wzięło udział ponad 12 tysięcy uczestników.

W odpowiedzi na pojawiające się od połowy lat 80-tych XX w. naukowe dowody istnienia związku pomiędzy zmianami klimatu w skali globalnej a działalnością człowieka, związaną ze wzrostem demograficznym i gospodarczym, w 1988 r. Światowa Organizacja Meteorologiczna (WMO) wraz z Programem Środowiska Narodów Zjednoczonych (UNEP) powołały Międzyrządowy Panel ds. Zmian Klimatu (*Intergovernmental Panel on Climate Change* — IPCC), którego zadaniem było bliższe rozpoznanie tych zależności. *Czwarty Raport* oceniający zmiany klimatu (*Fourth Assessment Report*), powstały w wyniku prac IPCC, stanowił syntezę i podsumowanie wyników badań uzyskanych w instytucjach naukowych całego świata. Wynikało z nich, że do końca tego stulecia średnia światowa temperatura może wzrosnąć aż o 6 stopni, co spowoduje

Ryc. 1. Minister Środowiska, prof. Maciej Nowicki, prezentuje Premierowi RP Donaldowi Tuskowi najciekawsze eksponaty podczas wystawy *Technologie dla ochrony klimatu*

serię szkód gospodarczych i społecznych oraz niekorzystnie wpłynie na ekosystem. Raport prezentował analizę historycznych zmian klimatu, metody zapobiegania i łagodzenia ich skutków, a także konsekwencje globalnego ocieplenia w różnych dziedzinach życia. Wzrost temperatury powietrza w ostatnim półwieczu XX w. był niezwykle sil-

Ryc. 2. Obrady w sali plenarnej podczas trzeciego dnia XIV Konferencji Stron Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu. Obie fot. ze zbiorów arch. COP 14, autor M. Szachowski

ny. W regionach polarnych przyczynił się do topnienia lodu, a przez to do podwyższenia poziomu morza. Ze światowej oceny danych od roku 1970 wynika, że ocieplenie klimatu spowodowane działalnością człowieka ma znaczny wpływ na systemy fizyczne i biologiczne.

Ważnym punktem na drodze do stabilizacji koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie, który zapobiegałby niebezpiecznej, antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny, było ustanowienie Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu (UNFCCC, czerwiec 1992 r.), a następnie Protokołu z Kioto (grudzień 1997 r.). Najważniejszym organem konwencji jest Konferencja Stron Konwencji (COP), której sesje odbywają się corocznie. W grudniu ubiegłego roku w Poznaniu odbyła się XIV sesja Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu w połączeniu z IV sesją Konferencji Stron Protokołu z Kioto.

Pierwszy okres zobowiązań Protokołu z Kioto wygasa w 2012 r. W związku z tym podczas sesji na Bali strony konwencji wyraziły zgodę na rozpoczęcie negocjacji w sprawie nowego, globalnego porozumienia (decyzja 1/CP13). Od tego momentu społeczność międzynarodowa prowadzi intensywne działania służące opracowaniu dalszych zobowiązań po roku 2012. Końcowy pakiet powinien zostać uzgodniony w Kopenhadze w 2009 r.

Do największych sukcesów konferencji klimatycznej w Poznaniu należy uruchomienie funduszu adaptacyjnego

w celu wsparcia krajów rozwijających się — stron Protokołu z Kioto — w działaniach na rzecz dostosowania do zmian klimatu. Pieniądze z funduszu będą dostępne dla krajów rozwijających się z pominięciem dotychczasowych barier utrudniających realizację projektów. Dzięki temu już w przyszłym roku państwa najbardziej zagrożone skutkami zmian klimatu zaczną realizować pierwsze projekty adaptacyjne. Premier Tuvalu — państwa, które w wyniku zmian klimatu może zostać całkowicie zalane przez wody Oceanu Spokojnego — określił go mianem *funduszu przetrwania*. Podczas COP 14 podjęto również decyzję dotyczącą akceptacji przedstawionej przez Fundusz na Rzecz Globalnego Środowiska (*Global Environment Facility* — GEF) propozycji strategicznego programu zwiększenia poziomu inwestycji w obszarze transferu technologii przyjaznych środowisku do krajów rozwijających się. Program otrzymał nazwę Poznańskiej Strategii Transferu Technologii. GEF zamierza przeznaczyć 35 mln USD na realizację tej strategii.

W Poznaniu wyraźnie zaznaczyła się współpraca pomiędzy krajami rozwijającymi się i rozwiniętymi, zarówno na płaszczyźnie bezpośrednich działań, jak też negocjacji. Przykład stanowią tu deklaracje gotowości niektórych krajów rozwijających się do podjęcia stosownych zobowiązań i rozpoczęcia działań zmierzających do ograniczenia emisji. Dodatkowo zamiar ogłoszenia w najbliższej przyszłości swoich celów redukcyjnych zadeklarowała część krajów rozwiniętych. Unia Europejska potwierdziła rolę lidera i najważniejszego partnera krajów rozwijających się, prezentując gotowość do osiągnięcia kompromisu w odniesieniu do celów redukcyjnych, ale też żądań finansowych i pomocy technicznej.

W celu wsparcia międzyrządowego procesu poszukiwania skutecznych sposobów redukcji emisji gazów cieplarnianych oraz przystosowywania do zmian klimatu Minister Środowiska, prof. Maciej Nowicki, zdecydował o organizacji wystawy *Technologie dla ochrony klimatu*, dotyczącej praktycznych odpowiedzi na wyzwania, jakie niosą zmiany klimatyczne. Tego typu wystawa po raz pierwszy towarzyszyła Konferencji Stron Konwencji Klimatycznej. Miała na celu prezentację najważniejszych i najbardziej spektakularnych przykładów urządzeń, instalacji i mechanizmów, pozwalających na redukcję emisji gazów cieplarnianych. *Podczas wystawy dużym zainteresowaniem cieszyły się eksponaty prezentujące przechwytywanie i składowanie CO₂* — wspomina komisarz wystawy, Agata Goździk.

Konferencja Stron w Poznaniu zakończyła się sukcesem. Osiągnęła swoje podstawowe cele, do których należy zaliczyć potwierdzenie decyzji z Bali o gotowości stron do podpisania porozumienia podczas COP 15. Odegraliśmy rolę ważnego uczestnika globalnych negocjacji. Wydarzenie korzystnie wpłynęło również na promocję Polski. *Wszystkie elementy skomplikowanej mozaiki, jaką jest globalna współpraca krajów na rzecz klimatu, zostały ze sobą połączone. Droga z Bali do Kopenhagi przez Poznań jest przetarta i prosta* — podsumował wydarzenie prof. Maciej Nowicki, Minister Środowiska, Prezydent COP 14.

Opracowała Karolina Kościerzyńska
(Ministerstwo Środowiska)

Ryc. 3. Prezydent RP, Lech Kaczyński, podczas Konferencji COP14 (11.12.2008 r.). Obie fot. ze zbiorów arch. COP 14, autor M. Szachowski

Ryc. 4. Szef polskiej delegacji na COP14, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska, Janusz Zaleski (od lewej) i prof. Maciej Sadowski, Szef Zespołu Merytorycznego ds. Konwencji Klimatycznej COP 14, podczas konferencji prasowej